[illegible]

[illegible]

Subedar Bajbir Subha.

1928

ईस्तिहार !

यहां किरांत प्रचार को किताब छापिन्छ जो ज किताब साल मा छापिन्दै छ। दर १५ रुपैंया देखि कमति मगाउने औ लिने हरूलाई ५) आना गोटाको दरले दिइन्छ १५) रुपैया देखि बेसि को किताब मगाउने पना .९ ४) आना को दरले दिइन्छ १००) रुपैया जम्मा किन्न मगाउने हरूलाई ३)॥ पैसा को दरले दिइन्छ॥

मगाउने हरूलाई डाकबाट पनि भी. पी. द्वारा पठाईन्छ १०) रुपैया को जम्मा मगाउने हरूलाई डाक खर्च माफ पाउने छन १०) रुपैया देखि कम मगाउने हरू डाक खर्च आफै तिरनु पर्छ। १००) रुपैया को जम्मा किनि जन लाने हरूले रु मा २) आना डिसकाउन्ट दिइन्छ॥

१. होडबाजी। ईनाम. ईनाम. ईनाम.।

लिम्बु भाषा र तेस को मानि नेपाली भाषा मा सफा २ लेखि यो ओफिस मा पठाउने हरू मा जसको राम्रो धेरै बात हुन्छ उनि हरूलाई पहिला ईनाम २०) रुपैया दुसरा ईनाम १०) रुपैया तिसरा ईनाम ५) रुपैया दिइने छ सब लिम्बु बात जान्ने भला मानिस हरूले पठाउनु हवस।

२. हाकपारे गित जसले खुब राम्रो र खुब मिलाई कन सवाल जवाब लेखि कन येस ओफिस मा पठाउने हरू ले १ला ईनाम १५ २रा ईनाम ५) ३रा ईनाम २।) आठ आना दिईने छ। यो दुवै होड बाजि को कागज चहि येत्र महिना भित्र मा येस ओफिस पुग्नु परछ। होड बाजि मा लेखि पठाये को कागज फिरता हुने छैनन्॥

किताब पठाउने औ मगाउने ठेगाना.

१. ई० के बहादुर सुब्बा.
ह्वाइट- हवस दारजिलिंग।

२. सीबीराई सांड
चुचे बजार सिगमारी
दारजीलिंग चमलंग।

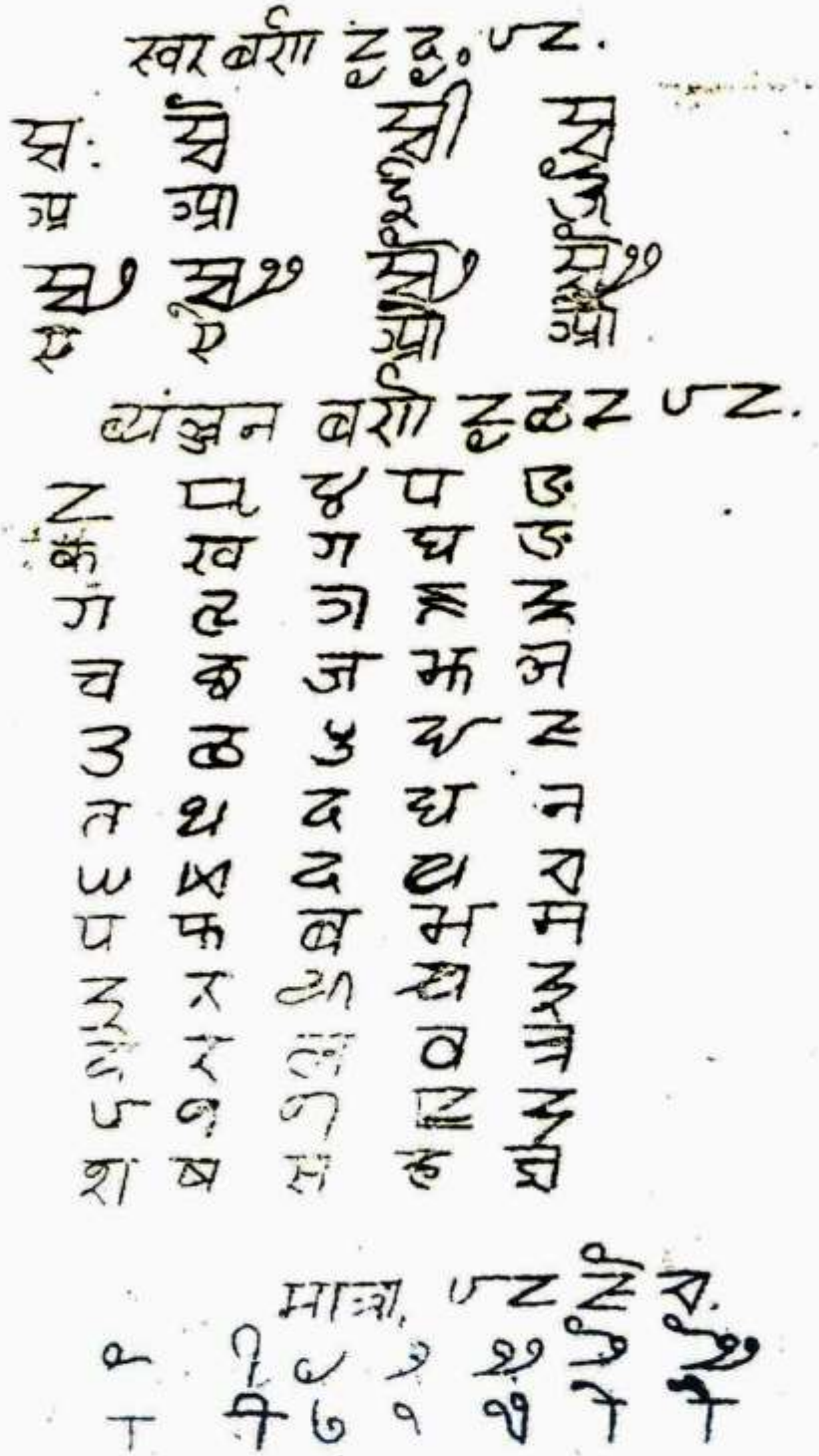
स्वर वर्ण
व्यंजन वर्ण
क ख ग घ ङ
च छ ज झ ञ
त थ द ध न
प फ भ म
श ष स ह
मात्रा

6

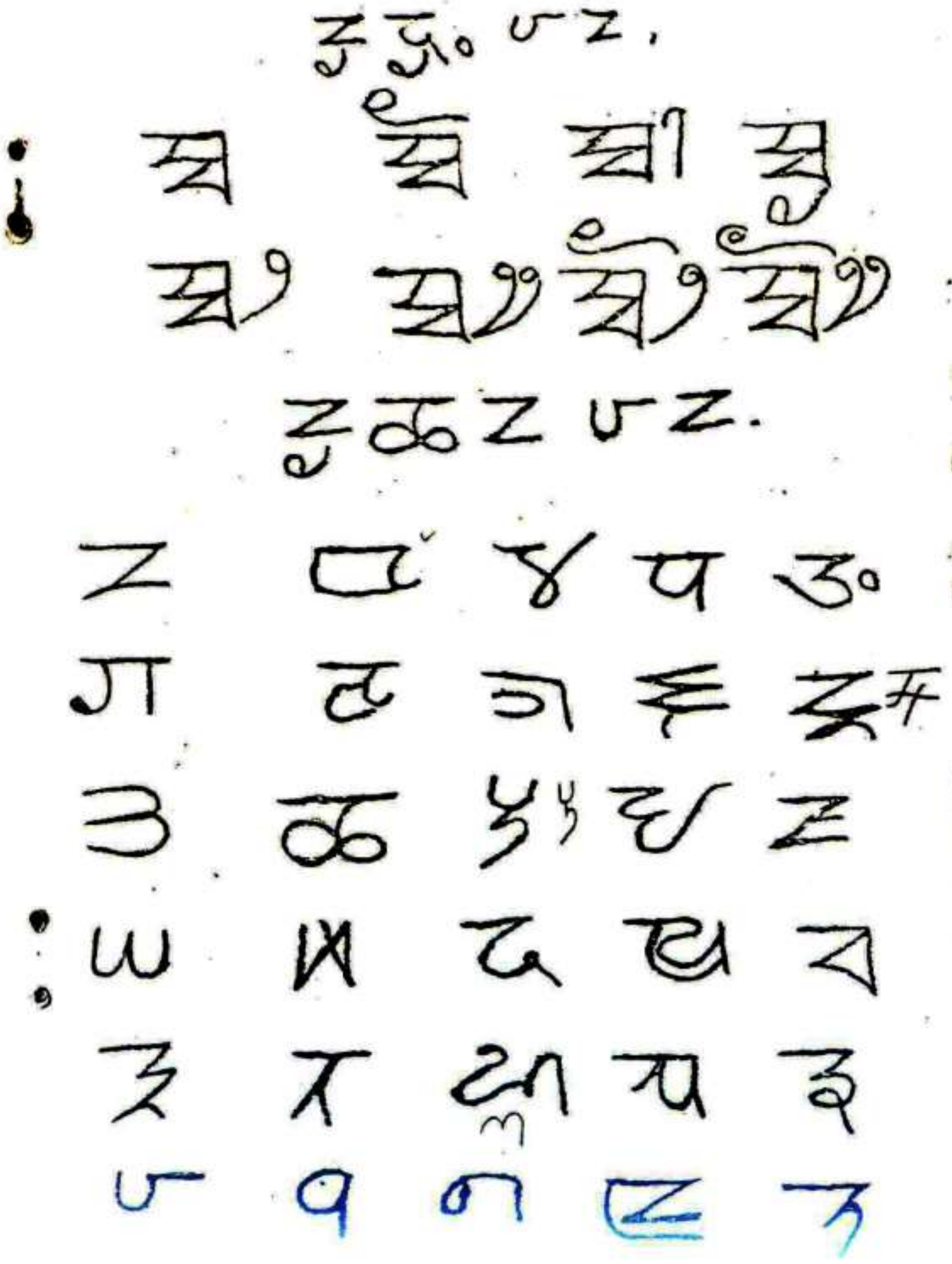

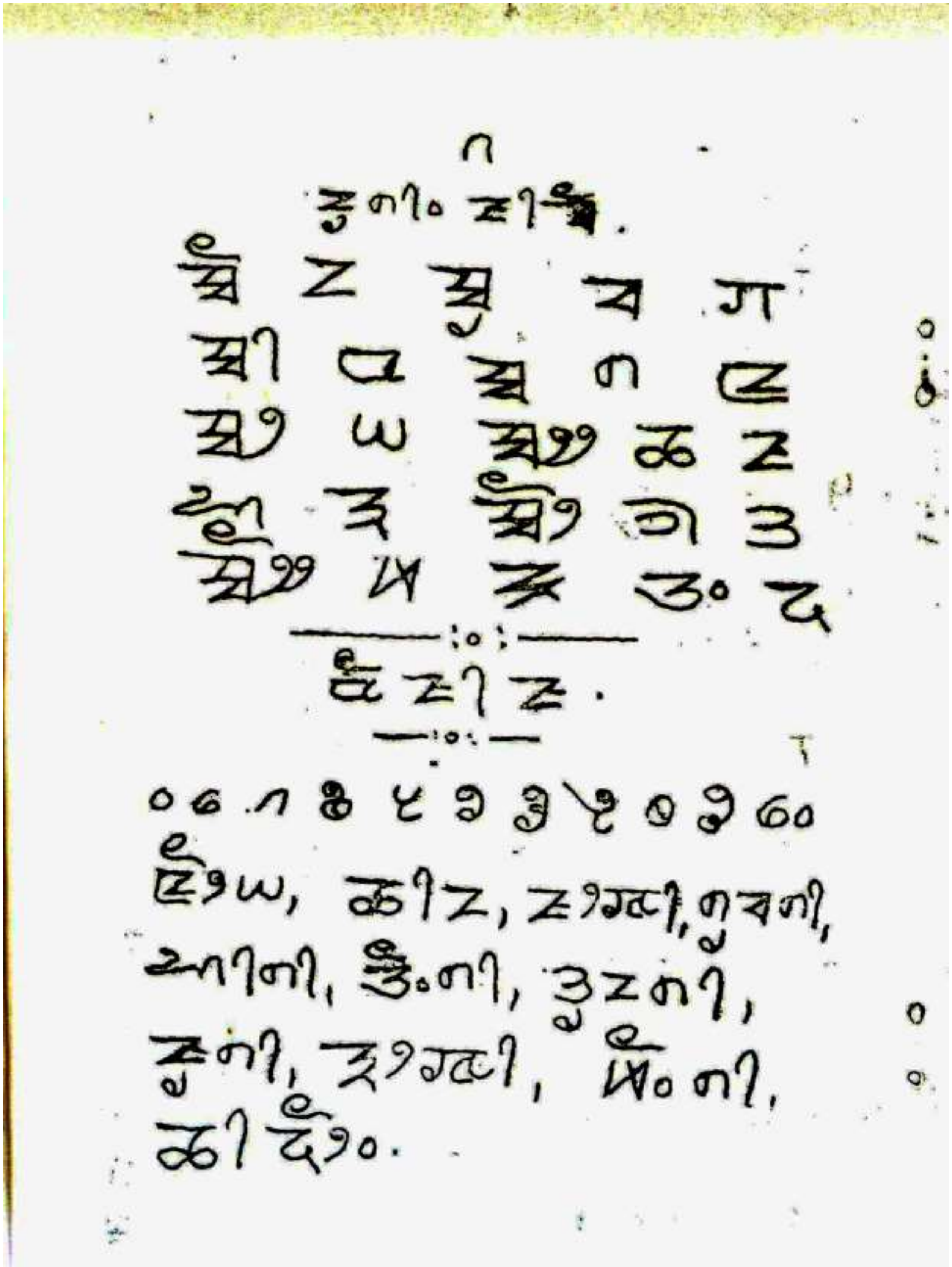

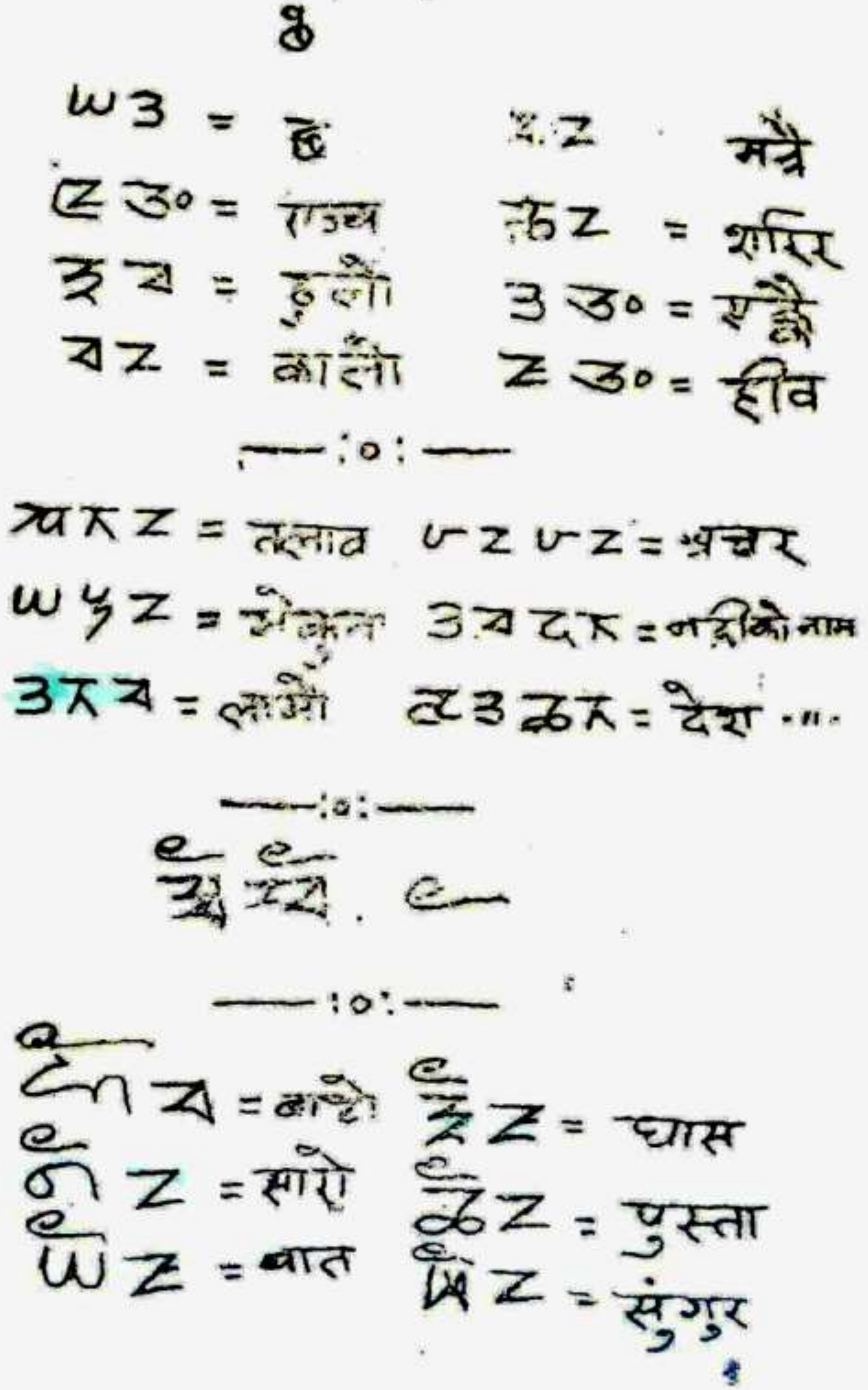
राज्य
तलाव
नदीको नाम
देश
घास
पुस्ता
बात
संगुर

[illegible] = काखू [illegible] = खरायो [illegible] = मन्छे
[illegible] = आमा [illegible] = रमायो [illegible] = काम्म
[illegible] = गाफी [illegible] = खानु [illegible] = जिनीस

—:o:—

[illegible] । आत मारनु छ.
[illegible] । बाबू आमा छन.
[illegible] । लेखनु छ.
[illegible] । मसीन पर छ.
[illegible] । सिरिकदार हरु पर छन.
[illegible] । घोडा हरु दौडी रहमा छ.
[illegible] ।
केटा हरु कुरा गर्दै आउँदै छन.
[illegible] । मेगुता हरु करादै छ.
[illegible] । खरायो हरु पर छ.
[illegible] । चौकटा गाई पर चरदै छ.

२

ब्रीट७ १

—:o:—

- वी — आगो औ ~~अन्तु~~
- पी = धागो गी = अलीक
- ण१ = गाहु ठी = मद
- ३१ = बैल मी = ~~घड्ढ~~

—:o:—

ढीटगे ढीट टैस्रे। खेलटा केटा पर छ.
मिट टे टे सहै। सुन्दर हरू पर छ.
अचटी। टैwवी टे य टेw २
यस्रै। अद्धा। आशिष हरू रोई
रहे का छन.

- टीटगे ढीट टेw२ ढेउ। येवटा
- केटा रून्दै आंवदै छ
नटीट w३२ यो। सारो बोल्दै छ.

३

[illegible]

—:०:—

[illegible] = दुध
[illegible] = झेगुर
[illegible] = चरा
[illegible] = दाजु
[illegible] = मह
[illegible] = आंवदैछ

—:०:—

[illegible] = पठायो
[illegible] = आलु
[illegible] = बन्जागयो
[illegible] = लेख्यो
[illegible] = भयो
[illegible] = भेटयो

—:०:—

[illegible] । दाजु भाई हरु छन.

[illegible] । केटा हरु खेल्दै छन.

[illegible] । आसहां सारै रामरोरी पढ्दै छ

९

[illegible]

केटा हरु ले रामरोरी खुट्टा हात्त
धुई कन सुतनु.

[illegible] । दाजु भाई रामरो बसनु.

[illegible]

आजु बिहान केटा हरु रीनाक तीर पठानु.

[illegible]

रीनाक तीर घरे पानी परछै.

[illegible]

दाजु भाई रामरोरी पढ़नु.

[illegible]

कुनै संग पनि रामरो बोलनु.

[illegible] · 9

[illegible] = तरुल	[illegible] = मुरदा
[illegible] = तील	[illegible] = क्या
[illegible] = फीवो	[illegible] = सीत
[illegible] = दिन	[illegible] = आचरु

—— : o : ——

[illegible] = जा	[illegible] = आईजा
[illegible] = झार	[illegible] = पवित्र
[illegible] = छोड	[illegible] = लाईजा

[illegible]

साथी हो तरुल खुन्नू जौं

[illegible] तील को तेल रसीलो छ.

[illegible]

एक दिन खेलनु जौं.

[illegible]

[illegible] । हामी हरु आजु स्कुल जाँदै छौं !

[illegible] । हामी हरु भोली पनि स्कुल आउनेछौं ।

[illegible] । एक दिन स्कूल मा यौटा राजा आयो र सबै केटा हरु लाई बोलाई एक एक रुपैयां बाँडी दियो ।

[illegible] । यौटा लाटा बुढो दोबाटोमा भोकै बस्ये को छ।

[illegible] । भोकै बसनु सकीन ना।

60

[illegible]

[illegible]

[illegible]
आज पुस्तक पढ़।

[illegible]
केटा हरु पुस्तक
शामरोरी [illegible] पढ़।

[illegible]
केटा हो अबहर खायो
मन्दौ जरें आंप छ।

[illegible] केटा हो जंगल तिर न
गाव बाघ भालु ले खान्छ।

[illegible]

—:o:—

[illegible] = खसो [illegible] = बोसिलो

[illegible] = म्यान्द्रो [illegible] = बड़छ

[illegible] = ढाल [illegible] = तल

—:o:—

[illegible]

[illegible] कैटे [illegible]

पड़नु मा अलसी न गरनु।

[illegible]

[illegible]

बिद्या पड़ना ले अकल बड़छ।

[illegible]

[illegible]

बिहान चाडो उठनाले सबै ~~काम पुरा~~ हुन्छ।

[illegible]

बाबु आमा ले अरथी दिये को सुन्नु।

[illegible]

[illegible]
साथी संग न बांझनु।
[illegible]
धेरै न खेलनु।

[illegible]
[illegible] गुरु ले भने को मान्नु।

[illegible]
[illegible] केटा हरु ले बालख
देखी मद न खानु।

[illegible]
केटा हो न चोरनु।
[illegible]
[illegible] साचो बोलनाले पत्याव छ।

68

[illegible]

[illegible]

[illegible] दल थोज भ्रानु बिहान स्रातबनी पर मैदान मा साथी हरु संग खेलनु गयो।

[illegible] राम र लक्ष्मन माथी मैदान मा हकी खेलनु गयो।

[illegible] केटा हरुले सरस्वति लाई प्रति दिन सेवा गरे बिदया मिल छ।

८६

[illegible]
[illegible]
केटा हो गरिब दुखि हरु लाई दया गरनु।
[illegible]
छीमेकि संग न झम्नु।
[illegible]
[illegible]
[illegible] केटा केटी हरु ले
विद्या पढ़नु मा मन दिनु।
[illegible]
[illegible] कुनै संग पनि रामरोरि
बोलनु।
[illegible]
आलख देखी रासरो बोली बोलनु
सिखनु।

[illegible]

[illegible]

[illegible] = भाटो [illegible] = घाम

[illegible] = बाटो [illegible] = आत्मा

[illegible]
[illegible] हीज घर द बाड़ो घर जांव।
[illegible]
[illegible] आई घाम
अस्तायो, तलो बाटो बाड़ो घर जांव।
[illegible]
[illegible] मानिष
को आत्मा निकली जान्छ
मन्छु तर देखिन ना।

[illegible] = राजा [illegible] = दावरा [illegible] = हुँयैयां
[illegible] = ढुंगा [illegible] = नाम [illegible] = खुड्डा

—:o:—

[illegible]
[illegible] । काञ्छा बालु तीन हुँयैयां
पैंचो देऊ ।

[illegible]
[illegible] ! साथी हरु तीन दावरा
खोजन जांद ।

[illegible]
[illegible] । सीसनु न समातनु सारो पोल्छ ।
[illegible] ।
घैरै होश परयो भन्ये जाडो हुन्छ ।
[illegible] ।
घोर सुतनाले दुख छ ।

[illegible]
[illegible] । साथी हो स्कुल जांदै नौं ।

[illegible] /बाजहरूले ढेलो हानु मा सबै लाई जित्यो.

[illegible] /विद्यार्थी हरु ले घोर न खेलनु.

[illegible] /केटा हरु ढुंगा ले चरा हरु न हानु.

[illegible] /एक दिन त्यहांग ले चरा ढुंगा ले हान्दा, उसको साथी सहांग को कपाल मा लाग्यो र मर्यो.

[illegible] /छोरी भयेर बिना काम अरुको घर मा न जानु.

60

यो घर मा केटा हरु छन.

आजु कालीम्पुग पुंगालु पर छ है.

सबै ले हामरो बाटो बनाव है.

ऐले मांगी लेव हु है.

यो (दावरा) काठ काट छु है.

हामरो खरॅची लेख छु है.

धन्हांग ले चोरे र भाग्यो है.

आमा एक दिन
हामरो नोक आरी देखि जीना खेलना है

69

[illegible] ईश्वर
ले संसार बनायो.
[illegible]
[illegible] केटा
हरु हात जोडी ईश्वरलाई सेवा गरनु.
[illegible]
[illegible] साक्षी हो। मैदानमा हकी
खेल्नु जान.
[illegible]
बाजहांग हकी खेल्नु जान्दै ना.
[illegible]
हकी खेल्ना ले सारै थाक छ.
[illegible]
[illegible] फुटबोल चेर
खेल्नाले हाप्प खुट्टा बिग्रीनं छ.

[illegible]

[illegible]

—:o:—

[illegible] = जानु [illegible] = थापनु

[illegible] = बनावनु [illegible] = नाघनु

—:o:—

[illegible]

भाजु चोर न आपनु.

[illegible]

[illegible] दाजु यो काठ को ओखली

बनाउनु पर छ.

[illegible]

भाइ रैले केला जानु लाग्यो.

[illegible]

[illegible]

केटा हो यो खबील्टो बाटो नाघनु

सक्दौ भन्ये जौंव.

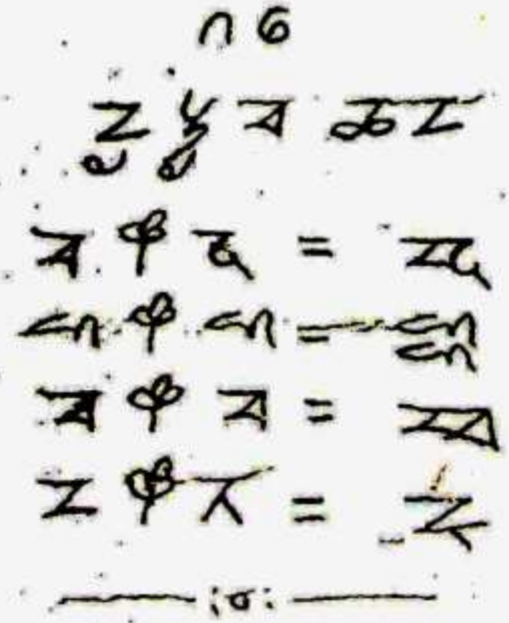

भौंरटा केटा चोर बोल्ने छ.

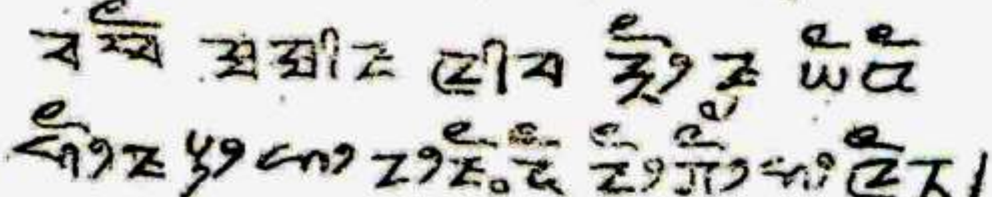

आमा आजु घर बाटो बाहिर निकलीन्दा बौला कुकुर ले चबायो.

दाजु आमा सारो दुख्दै छ.

[illegible]

[illegible] दिन

[illegible] = ऐतावार
[illegible] = सोम्बार
[illegible] = मंगलबार
[illegible] = बुधबार
[illegible] = बीहबार
[illegible] = सुकबार
[illegible] = सन्चरबार

[illegible] महिना

[illegible] = चैत [illegible] = सावन
[illegible] = बैसाक [illegible] = भदौ
[illegible] = जेठ [illegible] = असोज
[illegible] = असार [illegible] = कात्तीक
[illegible] = मंसीर
[illegible] = पुस [illegible] = माघ
[illegible] = फागुन

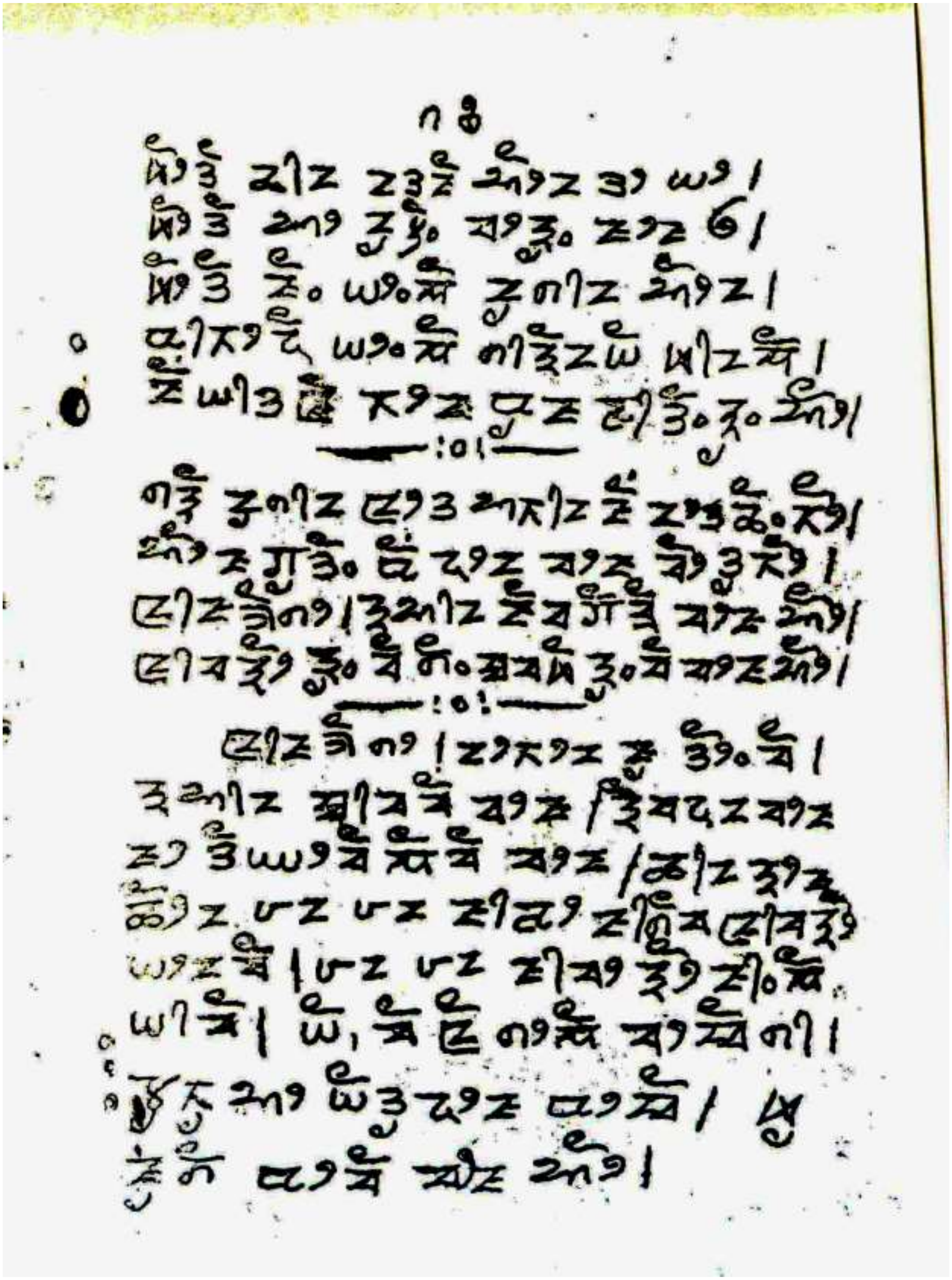

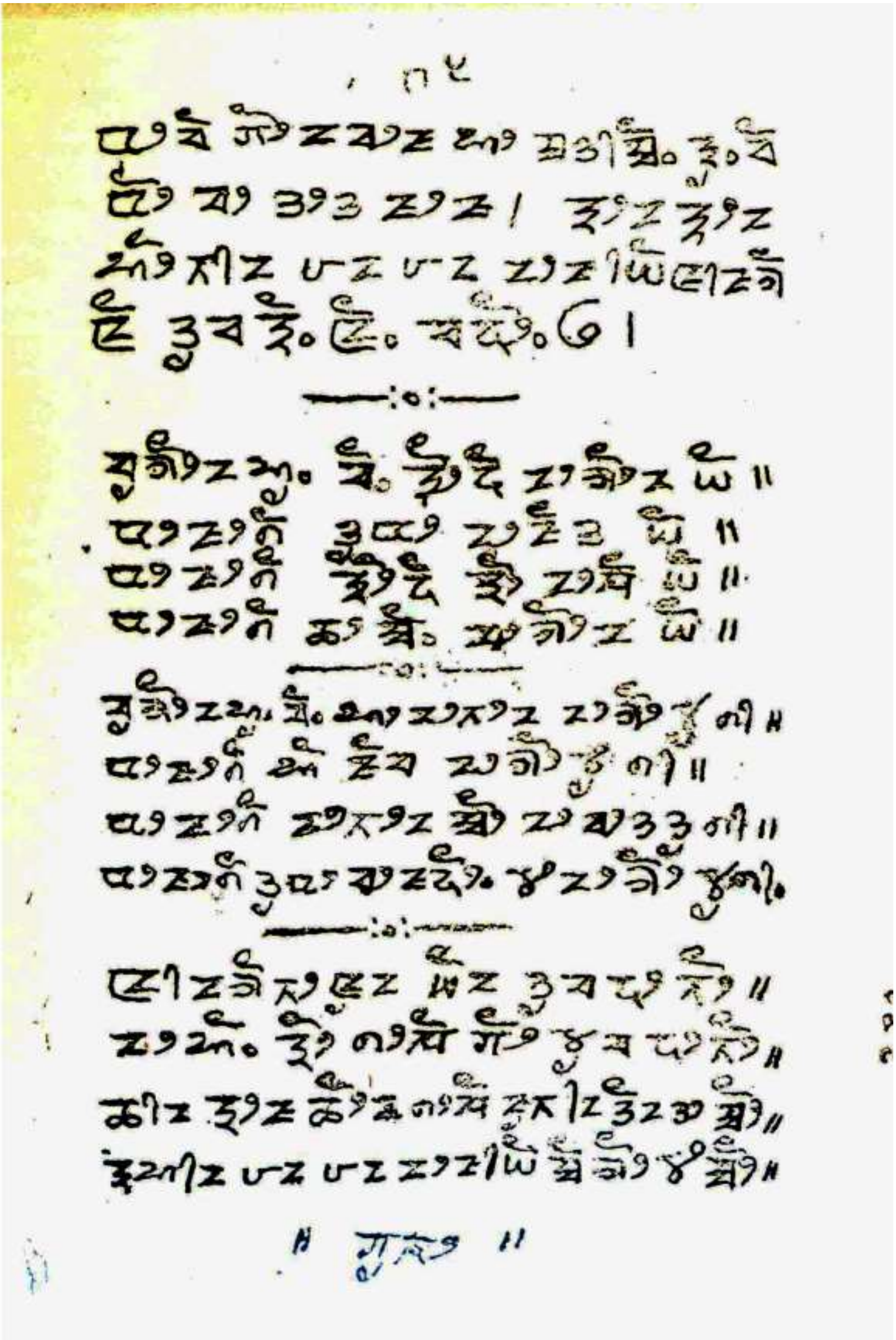

(गिन्ती) "[illegible]"

[illegible]

[illegible]

एकाई, धाई, सैकड़ा,

हजार, दसहजार, लाख

दस लाख, करोड़, दसकरोड़, नील

(दसनील).

भूमिका.

श्री किरांत याक्थुङ अक्षर सात सै साल मा मारांग राजा द्वारा बनिये को हो। येस को एक सै वर्ष पछि श्री जंगा राजा द्वारा सुधारिये को हो। यस पछि लगभग एक हजार वर्ष सम्म लुप्त भई बस्यो। देश मा बहुत कुसमै आदिम हरु ले काम मा लावनु ले धेरै जस्तो लिम्बू जाति ले यो अक्षर बिर्सदै गयो। येस उसले लगभग एक हजार अठाइस वर्ष बाद येस अक्षर लाई कालिम्पुंग का श्री याक्थुङ हाङ चुमलुङ सभा ले खोज तलास गर्दा हुंदी। श्री सुबेदार बाजबीर सुब्बा द्वारा "तुम याक्थ्युङ नीङवाफु सापला" बनियो॥

येस मा प्रथम गुरु ले सिकाउंदा स्वर व्यञ्जन हिन्दी को उच्चारण मैं गरनु पर्छ। यो जानि सके पछि "मात्रा" सिकाउंदा, आस्सा ᤠ इकसु ᤡ उकसु ᤢ एतु ᤧ ऐतु ᤤ तुम्बो ᤨ तुमौ ᤦ भनि पढाउनु पर्छ। जस्तो, ᤁ आस्सा ᤠ = ᤁᤠ "का" ᤁ इकसु ᤡ "की" ᤁ उकसु ᤢ = ᤁᤢ "कु" ᤁ एतु ᤧ, ᤁᤧ "के" ᤁ ऐतु ᤤ = ᤁᤤ "कै" ᤁ तुम्बो ᤨ ᤁᤨ "को" ᤁ तुमौ = ᤦ ᤁᤦ "कौ" ᤁ, ᤁᤡ, ᤁᤢ, ᤁᤧ, ᤁᤤ, ᤁᤨ, ᤁᤦ, भनि उच्चारण गरनु पर्छ। संयुक्त वर्ण "केदुम्बा शक शक" पढदा हुंदै ᤁ ᤹ र क्+र दुम्बा ᤁ "क्र" ᤁ᤹ᤖ = ᤁᤪ "क्र" भनि सिकाउनु पर्छ।

शब्द मा आधा मात्रै उच्चारण हुन्छ, त्यहां यो चिन्ह ᤻ मुक्फेङ (हलन्त –) लाउनु पर्द छ। जस्तो हैयो (ᤜᤤᤕ᤻) इत्यादि। ङ र व (ङ र म) अनुनासिक अक्षर (कनेकवापान) सानो हरफ ᤱ र लेखनु पर्छ। जस्तै हाङ (ᤜᤠᤰ) नाम (ᤏᤠᤶ) इत्यादि।

सुबेदार बाजबीर सुब्बा
B.M.P. Depot Commanding
Calcutta.

Printed + copied by,
Mr. E. K. Bahadur Subba, &
Mr. Sibirai Sangwa,
Darjeeling. Chumloong-1930